

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
STRATEGINIŲ KOMPETENCIJŲ GRUPĖ**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO NR. I-464 PAPILDYMO
30-2 STRAIPSNIU ĮSTATYMO (toliau – Įstatymo projektas),
LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 2, 3, 8, 9, 14,
15, 17, 20, 21, 22, 33, 34, 38, 39, 42, 43, 44, 46, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 61, 66, 68, 71, 72,
77, 82, 83, 84, 85, 87 IR 90 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau – Įstatymo
projektas Nr. 2),
TECHNOLOGIJŲ IR INOVACIJŲ ĮSTATYMO NR. XIII-1414 9, 10, 11, 12, 15, 19, 21 IR
26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3),
LIETUVOS RESPUBLIKOS PROFESINIO MOKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-450 2, 6, 7,
10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 27, 31, 32, 36, 40 IR 41 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau – Įstatymo projektas Nr. 4)
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 12-1
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau – Įstatymo projektas Nr. 5) PROJEKTŲ
PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI
(TAP-19-759; TAP-19-760; TAP-19-761; TAP-19-762; TAP-19-763; TAP-19-764)**

PAŽYMA

2019-05-20 Nr. NV-1372

Vilnius

Projekto rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija

Projekto tikslas: Vyriausybės įstatyme apibrėžti steigiamo Vyriausybės strateginės analizės centro (toliau – Centras), kuris atliktų kaštų ir naudos analizę strateginiais klausimais ir kitus sisteminius vertinimus ir taip padėtų visai Vyriausybei priimti įrodymais bei duomenimis pagrįstus ir informuotus sprendimus, horizontaliąsias funkcijas, o specialiuosiuose įstatymuose – Technologijų ir inovacijų, Mokslo ir studijų, Profesinio mokymo, Užimtumo – nustatyti specialiąsias centro funkcijas atitinkamose srityse.

Dabartinė situacija: Iki 2017 metų Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras (toliau – MOSTA) buvo priskiriamas švietimo, mokslo ir sporto ministro valdymo sričių įstaigoms ir esminis MOSTA reglamentavimas buvo nustatytas Mokslo ir studijų įstatyme, taip pat funkcijos, susijusios su žmogiškųjų išteklių ir profesinio mokymo bei užimtumo stebėseną – Profesinio mokymo ir Užimtumo įstatymuose. 2018 metais priėmus Technologijų ir inovacijų įstatymą, MOSTA buvo priskirta ir inovacijų stebėsenos funkcija.

Nuo 2017 metų MOSTA tapo viešąja įstaiga, kurios savininko teises ir pareigas pavesta įgyvendinti Vyriausybės kanceliarijai.

Vyriausybės programos įgyvendinimo plano veiksmu Nr. 3.1.5 7 suplanuota įsteigti įrodymais grįsto valdymo kompetencijų centrą, kuris atliktų kaštų ir naudos analizę strateginiais klausimais ir kitus sisteminius vertinimus. Aptartas centras yra steigiamas MOSTA pagrindu.

Projekto esmė: Centras padės visai Vyriausybei – prisidės prie įrodymais, duomenimis pagrįstų sprendimų projektų, kurie teikiami Ministrų kabinetui, parengimo. Todėl atitinkamos Centro horizontalios funkcijos, susijusios su pagalba Vyriausybei siekiant priimti pagrįstą ir visapusiškai informuotą sprendimą, nustatomos Vyriausybės įstatyme (kaip pagrindiniame), tuo tarpu specialiosios funkcijos, kurios iki šiol buvo numatytos MOSTA, išlieka specialiuosiuose Mokslo ir studijų, Profesinio mokymo, Užimtumo, Technologijų ir inovacijų įstatymuose.

Vyriausybės įstatyme numatoma, kad Centras yra ekspertinė institucija, kuri:

- Atliks sisteminius tyrimus ir vertinimus, rengs prognozes strateginiais Vyriausybės klausimais;
- Teiks išvadas Vyriausybei, remdamasis atliktų tyrimų rezultatais;
- Siekiant sprendimų projektų rengimo proceso efektyvumo, nedubliavimo, tikslingo darbo ir pan., telks institucijų ir įstaigų jau dabar turimas analitines kompetencijas į bendradarbiavimo tinklą;
- Rinks, apdoros duomenis, reikalingus numatytoms funkcijoms vykdyti;
- Konsultuos institucijas ir įstaigas metodiniais klausimais rengiant pagrįstus sprendimus.

Mokslo ir studijų, Profesinio mokymo, Užimtumo, Technologijų ir inovacijų įstatymuose numatoma, kad Centras:

- Atliks sutarčių su aukštosiomis mokyklomis vykdymo, mokslo ir studijų sistemų, žmogiškųjų išteklių ir profesinio mokymo sistemų, užimtumo, technologijų ir inovacijų sričių stebėseną;
- Rengs mokslo ir studijų sričių, žmogiškųjų išteklių ir profesinio mokymo, technologijų ir inovacijų sričių būklės analizes;
- Atliks aukštojo mokslo kvalifikacijų poreikio, žmogiškųjų išteklių poreikio ir profesinio mokymo kvalifikacijų poreikio, prognozavimą;
- Vertins mokslo ir studijų sričių, žmogiškųjų išteklių ir profesinio mokymo sistemos, technologijų ir inovacijų sričių tendencijas;
- Rengs, sistemins ir teiks analitinę informaciją, reikalingą Mokslo, technologijų ir inovacijų tarybai pavestoms funkcijoms atlikti ir vykdys Tarybos sekretoriato funkcijas;
- Teiks išvadas dėl aukščiau paminėtų sričių ir sistemų tobulinimo.

Derinimas: Įstatymų projektai derinti su Socialinės apsaugos ir darbo, Švietimo, mokslo ir sporto, Vidaus reikalų ir Teisingumo ministerijomis. Pasiūlymus dėl įstatymų projektų teikė Vyriausybės kanceliarija. Paaiškinimai dėl Švietimo, mokslo ir sporto, Vidaus reikalų ir Teisingumo ministerijų pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikti derinimo pažymoje.

Dalykinio vertinimo išvada:

1. **Vyriausybės kanceliarija pakartotinai įvertino siūlymą MOSTA pavadinimą pakeisti į „Lietuvos analitika“ (kaip siūlo rengėjai) ir nepritaria tokiam pavadinimui, nes pavadinimas „Lietuvos analitika“ stokoja esminės strateginės žinutės apie tai, kokių tikslų įsteigta ir kuo užsiims ši įstaiga. Šiuo atveju yra labai svarbu akcentuoti, kad aptarta įstaiga aptarnauja Vyriausybę ir jos darbo laukas – tyrimai, analizės, vertinimai, apžvalgos, kt. VYRIAUSYBĖS STRATEGINIAIS KLAUSIMAIS. Todėl siūlome įstatymų projektuose MOSTA pavadinimą keisti į „Vyriausybės strateginės analizės centras“.**
2. **Įstatymo projekto 30² straipsnio 2 dalį papildyti sakiniu „Įstaiga veikia pagal Vyriausybės tvirtinamus įstatus“ kaip Vyriausybės kanceliarija jau buvo siūliusi**

rengėjams, teikdama pasiūlymus įstatymų projektams. Pažymime, kad Vyriausybės kanceliarija kaip MOSTA savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija jau yra apsvarsčiusi ir įsivertinusi aptariamą situaciją – aiškią ir nedviprasmišką nuostatą, įtvirtintą Vyriausybės įstatyme, kad kuriamo Vyriausybės strateginės analizės centro įstatus tvirtintų Vyriausybė.

3. **Įstatymo projekto 30² straipsnio 3 dalies 5 punktą papildyti žodžiais „pagal kompetenciją teikia statistinė informaciją”. Šie žodžiai yra būtini**, nes tai yra teisinis pagrindas Vyriausybės strateginės analizės centrui gauti duomenis iš kitų organizacijų, kurie bus būtini atliekant tyrimus. Antra, turi būti nustatyta, kad teikiama statistinė informacija, nes tik esant oficialios statistikos teikėju galima kreiptis į institucijas duomenų oficialios statistikos darbų programoje numatytiems darbams atlikti. **Nepapildžius šiais žodžiais, Centras negalės tinkamai ir kokybiškai atlikti savo funkcijų, nes stokos reikalingų duomenų ir informacijos.**
4. Siekiant nuoseklumo, siūlome Įstatymo projekto Nr. 4 32 straipsnio 1 dalies 2 punkte vietoj žodžio „rekomendacijas“ įrašyti žodį „išvadas“.
5. Dėl derinimo metu suinteresuotų institucijų pateiktų pastabų, į kurias neatsižvelgta – pritariame Ekonomikos ir inovacijų ministerijos siūlymui šias pastabas atitinkamai įvertinti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rengiamame Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projekte, kuris, mūsų žiniomis, jau derinamas su suinteresuotomis institucijomis, ir šių pakeitimų netraukti į aptariamus įstatymų projektus.

Siūlome projektus svarstyti tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės posėdyje.

Vyriausioji patarėja

Daiva Žaromskytė-Rastenė

Asta Petkevičienė, tel. 8 706 63 944, el. p. asta.petkeviciene@lr.lt